

Najväčšia likvidácia kontroly v ekonomike

Čo robia audítori:

- SKAU audítori v súčasnosti zabezpečujú kontrolu účtovníctva obrovského množstva organizácií napr. vyše 8000 spoločností, vyše 2500 obcí a miest, všetkých politických strán, nadácií a pod.
- Audítori kontrolujú nielen pravdivosť účtovníctva, ale aj čerpanie EU fondov, štátnej pomoci, efektívnosť hospodárenia s verejnými financiami, opodstatnenosť fúzií firiem atď.
- Sú nezávislou kontrolou, riadia sa medzinárodným Etickým kódexom, majú dokonale prepracovaný systém vzdelávania a kontroly kvality.
- Finančný audit je – všade vo svete - štátom regulovaná profesia, kontrola vo verejnom záujme (na rozdiel od vedenia účtovníctva, ktoré je voľnou neregulovanou živnosťou t.j. bez systému povinného vzdelávania, kontroly kvality alebo etických princípov).

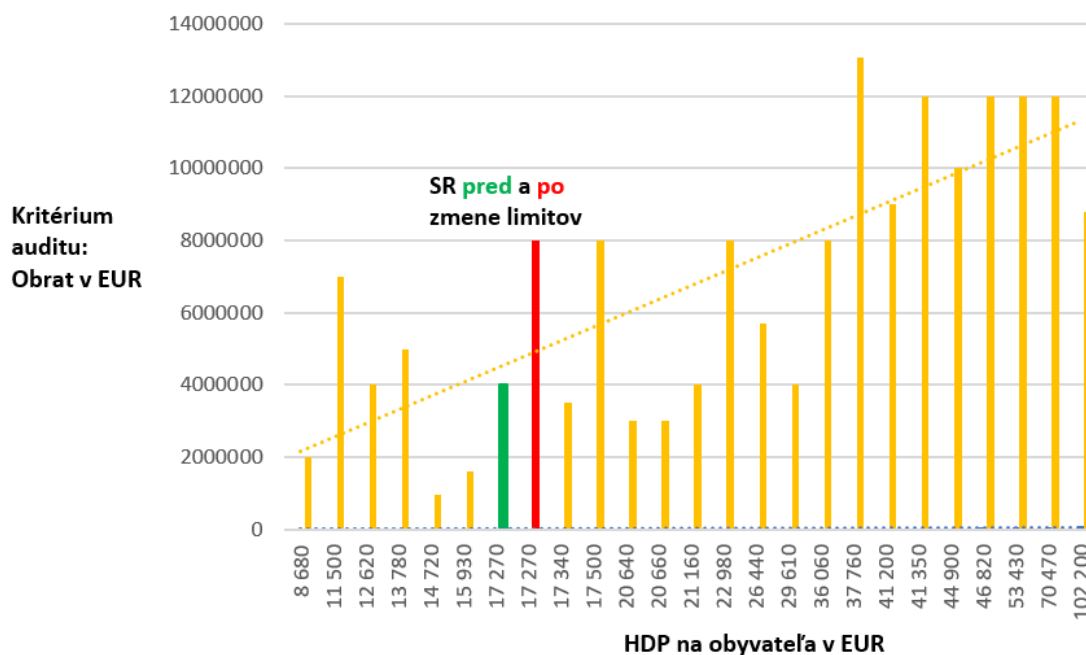
Návrh zvýšenia kritérií pre audit obchodných spoločností (hodnota aktív z 2 mil. EUR na 4 mil. EUR a hodnota tržieb z 4 mil. EUR na 8 mil. EUR):

- Nebol "náležite prerokovaný s dotknutými subjektami" ako je uvedené v Programovom vyhlásení vlády, navyše sa rieši v skrátanom legislatívnom konaní a formou nepriamej novelizácie cez zmenu iných hospodárskych zákonov.
- Nový návrh predbieha posledné schválené zvyšovanie limitov auditu o 100%, ktorého dopady sa prejavia až v roku 2020/21 a teda nie sú ešte vyhodnotené.
- Ide v rozpore s Programovým vyhlásením vlády o budovaní "systematického rámca pre výkon kontrol podnikateľskej činnosti" a nepomôže ani "presadzovaniu účinných opatrení v súvislosti s páchaním daňovej kriminality".

Čo spôsobí navrhované zvýšenie kritérií pre audit obchodných spoločností:

1. Viac než 5 000 obchodných spoločností (s tržbami 4-8 mil. EUR) nebude mať od roku 2022 svoje účtovníctvo overené nezávislým audítorom. Pridajú sa tak k asi 2 000 spoločnostiam (s tržbami 2-4 mil. EUR), ktoré povinnosť účtovného auditu strácajú v roku 2020. Spolu to predstavuje výpadok kontroly v cca 7 000 spoločnostiach s obratom 25-50 mld. EUR!
2. Správnosť daňových priznaní (dane z príjmu, DPH, spotrebné dane) týchto cca 5 000 spoločností nebude skontrolovaná audítormi pri audite účtovných závierok. Keďže štát nemá dodatočnú kapacitu na výkon daňových kontrol, môže to mať podobný efekt ako keby sa úplne upustilo od daňových kontrol u týchto spoločností (2 000 od roku 2020 a ďalších 5 000 od roku 2022).
3. Banky pri posudzovaní financovania tejto skupiny spoločností (najmä po zrušení bankových odvodov) ako aj dodávatelia pri uzatváraní obchodných vzťahov s nimi nebudú mať žiadnu istotu, či sú prezentované výsledky týchto firiem pravdivé. Rovnako to môže ovplyvniť aj proces verejného obstarávania, kedy predkladané účtovné závierky uchádzačov nebudú overené a teda nemusia spĺňať požadované kritéria.
4. Objem finančnej podpory štátu a EU (vyše 8mld EUR) pre spoločnosti môže byť použitý v rozpore s pravidlami pomoci; keďže audítor má povinnosť posudzovať aj súlad s platnou legislatívou, potom likvidácia účtovných auditov u danej skupiny 5 000 spoločností spôsobí aj zrušenie novej kontroly čerpanej finančnej podpory od štátu /EU.
5. V období ekonomickej recesie sa zvýši riziko zániku práve menších spoločností, na ktoré by inak ich audítor musel nezávisle upozorniť vo svojej správe. Veritelia tak môžu prísť o svoje pohľadávky. Z uvedeného dôvodu napríklad Taliansko navrhlo znížiť v januári 2019 kritéria pre audit na 2 mil. EUR (viď strana 5 správy Accountancy Europe o kritériách na audit v EU z roku 2019).

6. V súvislosti s cieľom predchádzania legalizácii príjmov z trestnej činnosti a prania špinavých peňazí (AML), audítor posudzuje v zmysle platnej legislatívy aj skutočných vlastníkov spoločností tzv. konečných užívateľov výhod. Zrušením auditov vo vybraných spoločnostiach táto verejná kontrola zanikne. Na príklade Švédska je dobre vidieť, že úplné zrušenie auditov v malých podnikoch v 2010 neprinieslo želaný efekt “zníženia administratívnej a finančnej záťaže” a z dôvodu “nárastu účtovných chýb, daňových nedoplatkov a hospodárskej kriminality” opätovne zaviedlo v 2017 prísnejšie kritéria pre audit na úrovni 0,3 mil. EUR obratu (viď strana 4 správy Accountancy Europe o kritériách na audit v EU z roku 2019).
7. Výkon auditov v obchodných spoločnostiach nemá negatívny dopad na štátny rozpočet. Naopak podporuje zamestnanosť cca 4000 ľudí vo všetkých regiónoch (t.j. počet štatutárnych audítorov, asistentov a ďalších zamestnancov) a s tým súvisiace platby daní a odvodov.
8. Výkon auditov nemá významný finančný dopad na podnikateľov, odmeny za audit v tejto skupine spoločností s obratom 4-8 mil. EUR ročne sa pohybujú na úrovni pod 0,1% ich obratu! Fakt, že podnikatelia nechcú audit ich účtovníctva alebo sa boja zverejnenia zistení NEMÔŽE byť legislatívnym dôvodom na rušenie auditov malých a stredných podnikov. Naopak, ďalšia digitalizácia účtovníctva, online systémy a iné inovatívne riešenia budú hlavným prínosom znižovania administratívnej “záťaže” podnikateľov pri auditoch ich účtovníctva.
9. Navrhovaným zvýšením limitov pre audit obchodných spoločností sa zredukovaním rozsahu kontrolovaných subjektov v prepočte na veľkosť HDP Slovenska dostaneme v 2022 na úroveň Grécka a Rumunska (viď graf). Auditovaných ostane len menej než 1% všetkých účtovných jednotiek. Aj keď 5 krajín západnej Európy s mnohonásobne vyšším HDP aplikuje maximálne limity (SRN, UK, Írsko, Holandsko a Dánsko), krajiny ako Česko, Maďarsko, Poľsko a ďalších 13 krajín EU ponechali veľkostné limity pod hranicou tržieb 8 mil. EUR.
10. V neposlednom rade, strata auditov takmer 7 000 obchodných spoločností v horizonte 3 rokov ohrozí cca 80% slovenských audítorov, ktorí stratia hlavný zdroj príjmu svojho podnikania (nakolko auditsy obcí, politických strán a nadácií sú finančne podhodnotené). To sa zrejme prejaví v pravdepodobnom zániku malých audítorov a menších audítorských spoločností, odchodom skúsených ľudí z profesie, nezaujmom mladej generácie o túto profesiu a pod. Zároveň odchodom audítorov z profesie zanikne ich kapacita pre stále povinný audit obcí.

Ing. Milan Mozolák, v.r.
prezident